

Zasady udzielania wsparcia na realizację przedsięwzięć w ramach inwestycji B3.3.1.: Zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich

Zwiększanie potencjału zrównoważonej gospodarki wodnej na obszarach wiejskich jest kluczowym elementem działań mających na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz ochronę środowiska. Inwestycje w tym zakresie pozwalają na przeciwdziałanie skutkom zmian klimatycznych, poprawę retencji wody oraz wspieranie zrównoważonego rozwoju rolnictwa. Niniejszy dokument zawiera szczegółowe zasady dotyczące udzielania wsparcia na realizację przedsięwzięć w ramach inwestycji B3.3.1.

Podmioty uprawnione do składania wniosków:

- Gminy wiejskie lub gminy miejsko-wiejskie;
- Związki międzygminne.

Zakres wsparcia: Wsparcia udziela się na realizację przedsięwzięć:

- Rozpoczętych nie wcześniej niż 1 lutego 2020 r. i zakończonych do 30 listopada 2025 r.;
- Związanych z budową, przebudową, odbudową lub rozbudową urządzeń melioracji wodnych oraz niewielkich urządzeń wodnych (np. ograniczających odpływ wody i uwzględniających jej retencjonowanie);
- W wysokości do 100% kosztów kwalifikowalnych, obejmujących:
 - Budowę nowych niewielkich urządzeń wodnych, takich jak progi piętrzące, zastawki, przepusty z piętrzeniem;
 - Budowę, przebudowę, odbudowę lub rozbudowę istniejących urządzeń melioracji wodnych (np. rowów melioracyjnych, sieci drenarskiej, rurociągów drenarskich);
 - Budowę stawów i oczek wodnych w celu retencjonowania wody;
 - Modernizację istniejących niewielkich urządzeń wodnych;
 - Rozwiązania oparte na przyrodzie;
 - Koszty ogólne, takie jak pozwolenia, zgody, nadzór inwestorski (do 10% kosztów kwalifikowalnych).

Koszty niekwalifikowalne:

- Zakup samochodów osobowych;
- Podatek od towarów i usług (VAT);
- Budowa lub modernizacja dużych urządzeń piętrzących i elektrowni wodnych;
- Budowa elementów infrastruktury nawadniającej (np. deszczownic, nawodnień kropelkowych);
- Budowa nowych ujęć do poboru wód;

- Wynagrodzenia pracowników stałego personelu ostatecznego odbiorcy wsparcia.

Formy wsparcia:

- Zaliczki wypłacane zgodnie z harmonogramem płatności (do 80% kosztów kwalifikowalnych dla przedsięwzięć niezrealizowanych przed złożeniem wniosku).

Projekty parasolowe:

- Wnioskodawca/ostateczny odbiorca wsparcia: gmina lub związek międzygminny;
- Beneficjent rzeczywisty: mieszkańcy obszarów wiejskich, w tym rolnicy;
- Ostateczny odbiorca wsparcia odpowiedzialny jest za przygotowanie, realizację, rozliczenie oraz utrzymanie trwałości projektów oraz zawarcie umów z beneficjentami rzeczywistymi;
- Zakres wsparcia, koszty kwalifikowalne, zasady przyznawania wsparcia – analogiczne jak dla „pozostałych” wniosków;
- Brak wymogu własności gruntów przez ostatecznego odbiorcę wsparcia;
- Wybrani w drodze otwartego naboru;
- Jedynie ostateczny odbiorca wsparcia (gmina lub związek) składa wniosek o objęcie wsparciem w systemie CST i jest stroną umowy z samorządem województwa.

Sposób składania wniosków:

- Wniosek należy złożyć w systemie CST2021.
- Wnioski składane poza systemem CST2021 nie będą rozpatrywane.

Kryteria udzielania wsparcia: Wsparcia udziela się, jeżeli:

1. Wniosek został złożony w terminie w systemie CST2021;
2. Jest kompletny, poprawny i zawiera wymagane załączniki;
3. Wnioskodawca spełnia warunki udzielenia wsparcia i kryteria wyboru przedsięwzięć;
4. Uwzględniono kolejność wynikającą z kryteriów szczegółowych premiujących w ramach dostępnych środków.

Kryteria wyboru przedsięwzięć:

- **Rozwiązania oparte na przyrodzie:** Projekty przywracające naturalne procesy ekosystemowe, np. tworzenie terenów podmokłych, nasadzenia drzew, budowa drewnianych umocnień brzegów.
- **Realizacja w powiatach o dużym znaczeniu rolnictwa:** Obszary, gdzie powierzchnia użytków rolnych przekracza 50%.
- **Udział beneficjenta w lokalnym planowaniu gospodarki wodnej:** Członkostwo w Lokalnym Partnerstwie Wodnym.

- **Udział społeczeństwa:** Przedsięwzięcie uwzględnione w Planie wieloletnim Lokalnego Partnerstwa Wodnego.

Kryteria środowiskowe:

- Zgodność z zasadą „niewyrządzania znaczącej szkody środowisku” (DNSH);
- Dostosowanie do wymogów UE w zakresie ochrony środowiska;
- Zwiększanie retencji wodnej (urządzenia melioracji wodnych, zbiorniki retencyjne do określonych limitów).

Zasady finansowe i trwałość:

- Okres trwałości przedsięwzięcia wynosi minimum 5 lat od dnia zawarcia umowy;
- Brak możliwości podwójnego finansowania tego samego przedsięwzięcia z innych źródeł.

Wymagania dodatkowe:

- Zgodność z ramami czasowymi planu rozwojowego (2020–2025);
- Zgodność z zasadą zrównoważonego rozwoju i poprawy wskaźników inwestycyjnych, takich jak powierzchnia użytków rolnych korzystających z poprawy retencji wody.

Podsumowanie: Wsparcie na realizację przedsięwzięć w ramach inwestycji B3.3.1. umożliwi poprawę retencji wody i zrównoważoną gospodarkę wodną na obszarach wiejskich. Realizacja projektów musi spełniać określone kryteria techniczne, środowiskowe i finansowe, co zapewnia ich skuteczność i trwałość w długoterminowej perspektywie. Dzięki inwestycjom tego rodzaju gminy i związki międzygminne mogą przyczynić się do ochrony zasobów wodnych, wsparcia ekosystemów oraz poprawy warunków życia lokalnych społeczności.